

**Chronologiæ Veteris Testamenti Accvratvm Examen
Augustiſimæ, Invictissimæq[ue] Domui Austriacæ
Dicatvm**

Philippi, Henricus

Coloniae Agrippinae, 1637

10. De tempore, quo Nahum vaticinia edidit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64340](#)

eius prophetia ad annos fere 600. erunt protendenda. Est autem incertum, quanto anno Iotham incepit, quanto Ezechiae prophetae desierit: ac proinde non constat, quot annos propheta munus obierit. Bellarminus initio regni Iotham Michaeæ vaticinia adscribit. Quod de quibusdam intelligi potest. Quædam eriam ultra annum 6. Ezechiae differri non possunt, quibus nimis Samaria calamitas denunciatur, cum illo ipso anno 6. Samaria excisa, atque adeo regnum Israelis eversum. Anno sexto Ezechie, id est, nono anno Osee, regis Israel captiæ est Samaria, & translatus rex Assyriorum Israel in Assyrios. 4. Reg. 18. ver. 11.

2. Hinc bene notant recentiores huius prophetæ interpretes, istum Michæam esse diuersum ab illo Michæa, qui Achab regi impio cladem & interitum prædixit. 4. Reg. 22. ver. 17. Interempro enim Achabo, regnauit Ochozias filius eius annos 2. Ioram 12. Iehu 28. Iochaz 17. Iosias 15. Ieroboam 41. tum eius lapto annorum circiter 12. interuallo regnauit Zacharias 6. menses, Sellum menem unum, Manahem annos 10. Phaceia 2. Huic successit Phacee, cuius anno 2. regnare coepit Iotham, 4. Reg. 15. vers. 32. Sic annis 140. & eo amplius Michæas filius Iemla præcessit Iothamum, sub quo Michæas Morathites versus è 12. minoribus prophetis in Samariam & Jerusalem detonare coepit. Itaque diuersi omnino Vates fuerunt communii Michææ nomine appellati, quorum posterior paulo post Oseam, Ioelem, Abdiam, & Ionam vaticinari aggregatus est, & cum eis idem postea in unus usurpauit, ut bene monent Cornelius & Menochius, contra Epiphanium & Dorotheum in vita Michææ, qui scribunt eum sub rege Achab claruisse. Cornelio præiuit Ribera præludio 2. in minores Prophetas numer. 22. ubi obseruat Michæam initio suæ prophetæ subiisse nomen Ozia: sed tantum nominasse Iotham, Achaz & Ezechiam, ut indicaret se post Osee, Amos & reliquos, qui ad eorum tempora referuntur ad vaticinandum accessibile. In quo perspicue cernimus, inquit, ordinem temporis susse seruatum, ut idem fieri intelligamus in ceteris, qui prophetia sua tempora taurunt.

Q VÆ S T I O X.

De tempore quo Nahum prophetauit.

1. Ceterum est Nahum, post Ionam vaticinatum esse: siquidem Niniuitæ ad Cionæ prædicationem pœnitentiam egerunt, & misertus est Deus super malitiam quam locutus fuerat, ut faceret eis, & non fecit. Ionæ 3. v. 10. Sed cum postea in peccata proxima relapsi essent, & immani crudelitate, tum in alios, tum vero maximè in Israelitas læuiissent, post Ionam, imminens ipsis interitus per Nahum denunciatur.

Quest. Chron. P. 3.

b b

2. Sub

*Ionæ fuit
ante Nahum*

Non p̄tra-
p̄stantit
Nahū p̄p̄-
Ezechielē.

2. Sub quo autem pótissimum rege prophetauerit, non elivit me
fententia. Apud Clementem Alexandrinum lib. i. Strom. Nahum p̄-
chielem prophetasse legitur. Verum id passim ab auctoribus negatur.
Ezechielē. lib. 9. Antiq. cap. 11. sub Ioatham id factum existimat, Hebrei in Soden
Arias, Genebrardus, Vatablus sub Manasse, sed eius ipso regis in p̄pon-
tacuisse.

Sed sub
Ezechia.

3. Alij probabilius Ezechiae temporibus hanc prophetiam induantur.
S. Hieronymus, Theophilactus, Remigius, Haymo, Albertus, quosquidam
quantur Neoterici, Ribera, Bellarminus, Sa, Castrius, Cornelius & Tom-
lus ad ann. m. 3521. opinatur Nahum prophetare corporis anno uno ante
sam ab Sennacherib Ierosolymam, nempe anno 13. Ezechia, Consue-
annum 6. eiusdem. Annum illum quo primum suas prophetias Nahum
valde incertum puto: esto plures & melioris notæ auctores, eam
constituant, inter annum sextum Ezechiae quo 10. tribus abductis fundi-
mum quartum, quo Sennacherib Iudeam inuasit: quia inter causas certe
dicitur exscindenda, assignatur sc̄enita Assyriorum, qua in 10. tribus
bacchari Hinc S. Hieronymus p̄f. in Nahum: Post Ionam Michæl
& post Michælam Nahum, qui interpretatur consolator: iam enim 10. tri-
bus deductæ fuerant in captiuitatem, sub Ezechia rege Iuda, sub quem
in consolationem populi transmigrati aduersus Ninive viiso cœmerat.
Naturat parua consolatio, tam his, qui iam Assyrijs seruiebant, quam quoniam
sub Ezechia rege de tribu Iuda & Beniamin ab iisdem hostibus obdile-
cti audirent Assyrios à Chaldais esse capiendos.

Quoq; annis Nahū
fit Iona
posterior.

4. Cornelius censet ab initio Ionæ, usque ad Nahum fluxisse tempore
aut 97. contra Hebreos, qui non nisi 40. numerare volunt: inicium autem
næ prophetantis componit cum exordio regni Oziæ, qui regnauit anno
Ioatham 16. Achaz 16. Ezechias ante vaticinia Nahum 6. vel forte 13. quia
prædictus annorum numerus conflatur. Mihi vero Ionas contra Nahum
hanc videtur prophetasse ante Amos, cuius prophetiarum exordia ad annos
25. Oziæ retroco: quicquid sit de tempore, quo Ionas de vocatione leonis
vaticinatus est. Regi Achab non nisi 15. annos Chronologicos impinguo.
anno 6. Ezechiae completum arbitror anno ante Christum 727. cui apponitur
perueniam ad annum ante Christ. 788. quo vigesimum quintum Oziæ
primum puto. Cum autem nos lateat, quanto anno Oziæ Ionas, quanto anno
Nahum prophetandi initium dederit; idcirco non ausim horum prophetarum
diastema certo annorum numero definire, sicuti, nec assirere quorundam
hum prædixerit Ninius excidium antequam cueniret. Si Nahum capi-
to anno 6. Ezechiae, & Ninius anno 5. ab eversis Ierosolymis deleret; non
ut audirent Assyrios à Chaldais esse capiendos.

Cornelius isto intervallo fuppata annos 133. Annus enim quintus à destru-
ctione Ierusalem, occitum mihi anno ante Chr. 586. cui additi 138. conficiunt an-
num ante Chr. 724. in quem sextum Ezechiae coniicio: at vero anno illo 5. di-
recta Ierosolymæ Cyaxare iam vita functo regnabat Astyages, ac proinde Cy-
axares non euerteret Niniuem, nisi inchoate, quando necem parentis sui vi-
cicens, copias Assyriorum deleuit, annis ut minimum octo & viginti ante Ni-
niuersationem.

5. Dictis non aduersatur, quod ex S. Hieronymo Glossa ordinaria tran-
scribit, videlicet Nahum prophetam ante aduentum regis Assyriorum, qui po-
pulum Israel captiuum in suam regionem transfulerat fuisse Hebraeorum tra-
ditio confirmat. Non enim id intelligitur de eodem rege numero; sed tantum
de principe eiusdem regni, q. d. Prophetam Nahum oracula fudisse ante ad-
uentum regis Assyriorum Sennacheribi in Iudeam anno 14. Ezechiae, post
translatas à Salmanasare 10. tribus rege eotundem Assyriorum anno 6. Eze-
chiae, ut sciret Ribera p. t. lud. 2. num. 14.

Q V A E S T I O X I.

De prophetia Habacuc.

1. **H**abacuc nullam temporis notam suæ prophetiæ imprimis, sed hæc so-
lum verba præmittit: *Onus quod vidit Habacuc propheta.* Ex ipso vero pro-
phetiæ decursu bene plerique colligunt, hic prædicti Chaldaeorum euersione,
vaticinatio
Habacuc sequitur vaticinium habuit contra Niniuem & Assyrios, qui vastauerunt 10. tri-
bus, que vocabantur Israel, ita Habacuc prophetiam habeat aduersus Babylonem & Na-
bulodonosor, à quibus Iuda & Ierusalem templumq; subuersa sunt.

2. Vnde certo colligimus hunc prophetam longe antiquiorem fuisse Ag-
gro, Zacharia, Malachia, qui post euerbum Chaldaorum imperium sua vati-
cina ediderunt.

3. Benè etiam aduertunt, Ribera, Bellarminus, Cornelius cum Epiph-
ani lib. de vita & interitu Prophetarum, Habacuc ante Ierusalemitanæ
excidiū prophetasse. Neq; enim solent prophetæ præteritas historias per verba
futuri temporis attexere: sed è contrario verbis præteriti temporis denunciare
futura, quod hic facit Habacuc cap. i. v. 6. *Ecce ego suscitabo Chaldeos gentem ama-*
ram & velocem ambularem super latitudinem terræ, ut possideat tabernacula non sua.
Et vers. 10. *Et ipse de regibus triumphabit, & tyranni ridiculi eius erunt.* Quibus
verbis prædicti Chaldaeorum potentiam & victorias ab illis de Iuda, alijsque
gentibus reportandas. Neque enim Habacuc de uno Babyloniorum casu agit, sed etiam de gentibus, quas ipse Nabuchodonosor in suam potestatem
h h 2 redag

Explica-
tur Glossa.Glossa
tentis